

men efter den Tid blev, hvad der ogsaa er blevet bemærket, Sagen forhandlet i Statsraadet, som sluttede sig til Krigsministeren. Nu er der ikke Tidet, der taler for, at den enkelte Minister, naar der er en kongelig Resolution, contrafigureret af den vedkommende Minister, som har hele Hovedsagen i sin Haand, og tilslige tiltraadt af Statsraadets øvrige Medlemmer, — ikke kan være besøjet til at gjøre sin individuelle Anskuelse gjældende, og derfor ei kan paadrage sig Ansvar, fordi han har rettet sig efter, hvad der saaledes var vedtaget. (Monrad: Maa jeg bede om Ordet!). Jeg har villet gjøre opmærksom paa dette, fordi det forekommer mig, at den Slutning, at, naar Retten er for, at den vedkommende Minister, i dette Tilfælde Krigsministeren, har paadraget sig Ansvar, saa paahviler ogsaa Geheimeraad Tillisch et Ansvar, ikke er saa ganste sikker.

Hvad angaaer det af mig stillede Endringsforslag, da fremgaaer det af den Skrivelse, som jeg har tilstillet det ærede Udvalg, at Demeedet egentlig var at faae en Udtalelse her i Thinget, hvorefter Ministeriet, naar Conjunctionerne bleve de samme, som de nu ere, maatte ansee sig besøjet til paa en forventet Tillægsbevilling at udbetale de omhandlede Tillæg til Beiofficerernes og Veibetjentenes Befordringsgodtgjørelse. Naar Thinget nemlig ved en Botering havde givet Samtykke til Udgiften for de to Maaneder af dette Finantsaar, havde der deri indirecte ligget, at Udgiften ogsaa kunde passere for den følgende Tid. Jeg skal nu indrømme, at det kan have Noget imod sig at give Tillæg blot for et Par Maaneder, og, naar Udvalget eenstemmigt har udtalt sig for, at Ministeriet, naar Conjunctionerne for Fremtiden bleve uforandrede, da kunde give et saadant Tillæg, saa vil, efter den Loyalitet, som altid er viist af Rigsdagen mod Regjeringen, ved Afgjørelsen af slige Spørgsmaal; den tilkommende Indenrigsminister vel ikke have nogen Betænkelighed ved, i Genhold hertil, at foretage denne Udgift. Deels paa Grund heraf, og deels, fordi jeg erkjender, at Officererne og de vedkommende Veibetjente maae lade sig noie med den Befordringsgodtgjørelse, som efter de tidligere Regler tilkommer dem for den korte, tilbageværende Tid af inde-

værende Finantsaar, skal jeg tage Endringsforslaget tilbage, og, da den ærede Ordfører havde meddeelt mig Udvalgets Anskuelse, har jeg allerede ladet de Vedkommende tilkjendegive, at for disse 2 Maaneder kunne de intet Tillæg vente.

Monrad: Jeg troer rigtignok ikke, at den ene Minister kan skyde sig ind under den anden Ministers Ansvarlighed, eller under Statsraadets eller Geheimestatsraadets Resolution; for alle de Handlinger, en Minister foretager sig, kommer han til at bære det fulde Ansvar, og, hvis han derved kommer til at deeltage i en Beslutning, som ikke er lovmædholdelig, da kommer Ansvaret derfor til at falde aldeles fuldt, reent og ublandet paa ham. Jeg antager altsaa ogsaa i det Tilfælde, der her har været under Dmtale, at det fulde Ansvar for den omhandlede Indqvarteringsordre vil komme til at paahvile Geheimeraad Tillisch; jeg erindrer forøvrigt ikke, om selve denne Sum i sin Tid er bleven indbefattet med under Actionsordren.

Ordføveren: Nei, selve Summen er ikke indbefattet med under Actionsordren, men det er netop et Moment, som viser, at Geheimeraad Tillisch erkjendte sit Ansvar, at han har deeltaget, som han har gjort, i de Forhandlinger, som have været førte angaaende 1ste Dragonregiment; thi det sees af de Dplysninger, der ere fremkomne for Rigsretten, at Geheimeraad Tillisch har følt, at han burde gjøre Modstand, men dog tilsidst har givet efter. Jeg maa paa det Bestemteste erklære mig imod den af den høitærede Minister udtalte Anskuelse. Jeg troer, at den eneste Maade, hvorpaa Lovene i et Land kunne blive stærke, er, at enhver Embedsmænd, i hvilken Stilling han end maatte være, men da fortrinsviis den høit stillede, skal, naar han faaer en Ordre, som han paa sit Ansvar skal udføre, prøve, om Ordren er lovlig eller ikke, og, dersom den indeholder et Brud paa Grundloven, da er det ikke blot en Ret, men en streng Pligt for ham at modsætte sig denne Ordre — Følgerne blive, hvad de blive ville. Det kan stundom være en moralsk Undskyldning, men i constitutionel, i juridisk Henseende, troer jeg ikke, at